

Programmabegroting 2026 – 2029

HEERDE

De VVD Heerde dankt het college voor het aanleveren van de duidelijke stukken. De VVD pleit voor een realistische, doelmatige en toekomstbestendige begroting. Wij maken ons als aftrap grote zorgen over oplopende kosten en onzekere inkomsten!

Voorzitter,

We bespreken vandaag de programmabegroting 2026–2029. Deze heeft de VVD-fractie met zorg bestudeerd. Deze begroting geeft richting aan de nabije toekomst van onze gemeente.

En zoals altijd kijkt de VVD daarbij niet alleen naar de cijfers van vandaag, maar ook naar de ruimte die we morgen nog hebben om te investeren in wat echt belangrijk is.

Wij waarderen de inzet van het college om de begroting sluitend te houden, maar zien tegelijkertijd zorgwekkende trends die vragen om politieke keuzes. De VVD Heerde staat voor een financieel gezonde gemeente, waarin lasten voor inwoners en ondernemers zo laag mogelijk blijven en de overheid zich richt op haar kerntaken! En dat investeringen aantoonbaar bijdragen aan de leefbaarheid en economische kracht van Heerde.

Ruimte Ondernemen en wonen:

U verwacht het allemaal van de VVD, maar ik wil het hier toch nog een keer met klem duidelijk stellen. De economie is de kurk waarop de verzorgingsstaat van Nederland drijft, die voor werkgelegenheid en innovatie zorgt en daarmee voor welvaart in de breedste zin van het woord. Wij danken de ondernemers van Heerde voor hun tomeloze inzet en blijven ervoor opkomen dat we als gemeente Heerde onze ondernemers ook volop blijven steunen, in de vorm van ondernemersdienstverlening, maar ook in de vorm van het waar mogelijk terugdringen van regeldruk en bureaucratie!

Het centrumplan vordert! Mooi dat we in gezamenlijkheid zorgen voor een centrum waar het voor iedereen goed vertoeven is. Nogmaals aandacht voor het verkeerscirculatieplan. Vergeet hierbij niet om de mening van alle ondernemers en aanwonenden mee te nemen. Inwoners en ondernemers moeten echt worden betrokken voorafgaand aan besluitvorming!

De centrummanager (amendement) heeft bijgedragen, maar of we daarvoor nogmaals 36k (daar kunnen we in andere domeinen gewoon een half jaar een volledige ambtenaar voor inzetten...) beschikbaar moeten stellen, daar zetten wij in de voorbereiding op deze vergadering vraagtekens bij.

Er wordt volop gebouwd in ons dorp. Maar nog lang niet genoeg. Onze jeugd staat te springen om een betaalbare woning (let wel, in de krant stond laatst dat de gemiddelde huizenprijs in Heerde rond de half miljoen ligt....). Wij gaan als gemeente nieuwbouwen en doen mee in de Stededriehoek. Laten we vooral inzetten op het bouwen van een goede mix aan woningen, waaronder ook betaalbare woningen! Dan doen we als gemeente wat we kunnen!

Stikstof geeft ons als VVD echt hoofdpijn. De rem zit overal op. Wij denken als VVD Heerde dat we als Nederland hier door moeten pakken, ook omdat wij daardoor lokaal onze doelen niet kunnen halen! Wij hebben de afgelopen periode daarover verschillende

malen onze collega's in de Statenfractie belobbyd, en onze collega's in de Tweede Kamer. Wij blijven dat doen en roepen iedereen in deze raad op om dat ook te doen.

De VVD wacht nog altijd op beantwoording van onze vragen over stikstof. Ik benoem die vragen hier nogmaals: gaan de nieuwe 500 m-regels en provinciale aanwijzingen voor elektrisch bouwen ons belemmeren in onze bouwmogelijkheden en het behalen van onze doelstellingen?

Daarnaast hebben we kunnen lezen dat de gemeente Heerde de taakstelling voor de huisvesting van statushouders niet gehaald. Wij vinden dat niet zo heel gek. Er zijn al te weinig huizen voor onze eigen kinderen, laat staan voor andere groepen. Wellicht moeten wij daar nog meer buiten de kaders gaan denken!

Om dit onderdeel af te sluiten wil de VVD nog de opmerking maken dat wij zien dat het nog te vaak “nee, tenzij” is, en niet “ja, mits”. Wij blijven ervoor strijden dat we knelpunt gevallen aanpakken en dat kan ook betekenen dat wij vinden dat er in ruil voor kwaliteitsverbetering ook ruimte gegund kan worden in regels!

Sociaal domein: kostenbeheersing is noodzakelijk

Voorzitter,

Het sociaal domein blijft de grootste kostenpost in onze begroting. Jaar op jaar zien we dat de uitgaven hier harder stijgen dan eerder begroot. We treffen daarin wel steeds tijdig financiële maatregelen, maar de trend is wel dat het steeds duurder wordt. Gelet op de financiële onzekerheden waarin de gemeenten qua inkomsten in zitten is dat wat ons betreft zorgelijk en moeten wij nu al nadenken over wat wij kunnen doen zonder dat wij de cliënten treffen. We moeten in onze ogen kijken naar bureaucratie, overhead en inefficiëntie.

Ons bereiken ook geluiden dat het ook niet altijd goed gaat. Dit blijkt ook uit eigen ervaringen van VVD-leden in Heerde. We weten ook dat STIP als instrument - als je het vanuit het grotere plaatje bekijkt - qua zorgverlening goed functioneert, maar het kan altijd beter. Wij hebben het in de commissies vaak erover gehad dat er ook instrumenten zijn om klanttevredenheid vrij simpel te meten. Laten we daarop volgend jaar vooral inzetten!

Klanttevredenheid is er ééntje, maar wij hebben volgend jaar ook meer zicht nodig op de uitkomsten van onze inzet in het sociale domein. Hoeveel mensen zijn geholpen, hoe is het cliënten-bestand opgebouwd; is er een kleine groep die heel veel zorg krijgt in verhouding tot een hele grote groep die meer gemiddeld zorg krijgt? Zou het daarnaast lonen om die kleine groep op een andere - betere - manier van zorg te kunnen voorzien. We weten niet hoe het in onze gemeente zit, maar wij komen daarop als VVD zeker terug.

Let wel, ons doel is niet om minder geld bij de zorg-cliënten te krijgen of onze inhoudelijke ambities op het sociaal domein bij te stellen. Het gaat ons erom dat we als gemeente kijken naar hoe we zaken hebben georganiseerd om met name onnodige overhead, regie op zorgaanbieders en inefficiënte inzet van mensen en middelen eruit te halen. Wij hebben dit al eerder aangegeven, maar de noodzaak lijkt nu groter dan ooit.

Veiligheid

Eerst even kort dit: Wij vinden dat mensen zich veilig moeten voelen in onze gemeente. Dat zijn ook onze natuurgebieden en onze bossen. Wij kunnen het niet genoeg benadrukken dat daar wat ons betreft een hele beperkte aanwezigheid van de Wolf bij hoort. Nu horen wij veel te veel dat mensen bang zijn. Dat kan niet en wat ons betreft komt er een klein quotum aan wolven en wordt de rest afgeschoten, net als met de wilde zwijnen.

Dan onze veiligheid, onze welvaart, onze waarden en de bescherming daarvan. De uitbreiding van het ASK en de activiteiten van defensie staan nog steeds volop in de spotlights. Hier hebben wij tijdens de bespreking van de voorjaarsnota ook nadrukkelijk aandacht voor gevraagd. Als gezegd moeten wij onze democratische waarden met hand en tand verdedigen. Het gevaar aan onze oostgrens is onverminderd groot, laten we ons svp geen zand in de ogen strooien! Als gemeente moeten we daarvoor offers brengen. Daarvoor staan wij als VVD! Maar die offers moeten in de ogen van de VVD proportioneel zijn.

Als we als VVD naar het ASK kijken, denken wij dat die uitbreiding een hele goede zaak is; in de samenleving horen wij die geluiden ook veelvuldig. We hebben al eerder gezegd dat wij – ook ten aanzien van het ASK - het veiligheidsbelang van Nederland veel zwaarder vinden wegen dan stikstof of natuur; als VVD stellen wij hier dat nogmaals met klem!.

We hebben als VVD wel een paar harde randvoorwaarden die voor Defensie in onze ogen prima in te vullen zijn:

1. Wij willen uitdrukkelijk pleiten voor een goede bereikbaarheid tussen Heerde en 't Harde via de Zuidweg. We willen nog een stapje verder gaan. Als het nodig is om wegen door natuur om te leiden, dan zijn wij daar voor.
2. Het offer dat onze samenleving brengt vraagt erom dat Defensie investeert in de brede welvaart van onze gemeente, om zo de toename van overlast niet tot een afname van de brede welvaart te laten leiden. Wij roepen ons college op om met Defensie te onderhandelen over een “flankerend leefbaarheid pakket”. Dat kan wat ons betreft van alles zijn, als het de leefbaarheid van onze dorpen en buitengebied ten goede komt!

Om dit proces op gang te brengen heeft de VVD fractie een initiatief notitie geschreven en geagendeerd voor de volgende

commissievergadering. Dit om als raad het college een steuntje in de rug te geven. Maar, met die randvoorwaarden kunnen wat de VVD betreft de plannen van defensie voor het ASK gewoon doorgang vinden. Dat is wat ons betreft erg belangrijk. Immers Defensie bestaat uit mensen die voor onze vrede en veiligheid zorgen en daarvoor soms zelfs de uiterste prijs betalen. Dat verdient wat ons als VVD betreft ook een diepe buiging.

Verkeer vervoer en openbare ruimte

Efficiënt onderhoud van infrastructuur is een investering, geen kostenpost. Het voorkomt kapitaalvernietiging. De VVD zegt dan ook:

Investeer in wat moet, niet in wat mooi lijkt.

- Wegen, veiligheid, onderhoud van de leefomgeving — ja.
- Symbolische prestigeprojecten, onrendabele en onhaalbare duurzaamheidsambities of extra adviesrapporten — nee

Hetzelfde geldt voor het onderhoud van het gemeentelijk groen. Echter hierbij willen we nogmaals een kanttekening plaatsen! Dit kan met gelijke middelen echt, echt veel efficiënter.

Ten behoeve van een hogere kwaliteit van de openbare ruimte worden er extra structurele kosten geraamd van €180.000,- per jaar (onder categorie 4c) om te voorkomen dat er kapitaalvernietiging plaatsvindt en we weer in een slechtere staat van de openbare ruimte terechtkomen. Wij begrijpen dit als VVD en stemmen daar ook mee in.

Wij stellen daarnaast vast dat de raad in de komende bestuursperiode ook het zgn. IBOR (integraal beleidsplan openbare ruimte) ter besluitvorming zal worden aangeboden. Aan de hand van dit IBOR zal bestuurlijk een inhoudelijke discussie worden gevoerd over o.a. de kwaliteit van onze openbare ruimte. Wij maken daarbij wel de opmerking dat het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte voor ons van belang is, maar dat we daar als VVD niet willen

verzanden in grote duurzaamheids- en biodiversiteitsdiscussies. Dat kan nogal vertroebelen in onze ogen.

Terug naar het IBOR: ons college vindt het te voorbarig en niet zuiver om vooruitlopend op de uitkomst van die inhoudelijke discussie nu al substantiële meerkosten te ramen. Om die reden hebben zij deze meerkosten voor 2026 en 2027 op p.m. gezet. Als fractie van de VVD Heerde onderschrijven wij deze strategie van harte, met de aantekening dat wij niet op voorhand al van een kostenstijging uit willen gaan. Het kan niet zo zijn dat het college dat ook wil! Wij gaan daarom niet mee met het amendement om structureel nu al meer te doen.

Sport cultuur recreatie

Allereerst de Recreatiezonering. Wij zijn tegen het onzalige plan van de provincie om nog meer wandelpaden te sluiten en parkeerplaatsen te sluiten in het bos, en de zuidweg dicht te gooien. Van wie is nu het bos?? Het bos is van de dieren, maar niet in de minste plaats ook van de mensen! Laten we geen geld uitgeven aan dit soort onsympathieke voorstellen; voorstellen waar onze inwoners geen betere kwaliteit van leven voor terugkrijgen.

De VVD Heerde staat pal voor een zorgvuldig gebruik van gemeenschapsgeld. We denken dat sport, cultuur en recreatie het cement zijn waarop onze samenleving is gebouwd.

Wij zijn de vrijwilligers dankbaar voor hun tomeloze inzet. Of het nu gaat om de sportverenigingen, Heerde Historisch, de buurtverenigingen, de oranjeverenigingen, de clubs die evenementen organiseren. En er zijn er nog zo veel meer! Allemaal dikke duim omhoog wat ons betreft.

Wij denken dat deze vrijwilligers een goed voorzieningenniveau verdienen, en daarvoor staan wij als gemeente aan de lat! We

moeten doen wat we kunnen om hier als gemeente het verschil te maken! Wij willen wel voorzichtig blijven omdat we als gemeente niet over onbeperkte budgetten beschikken.

Laten we vooral doen wat we kunnen (en dat hoeft ook niet altijd met geld; we kunnen bijvoorbeeld ook helpen met eenvoudige en toegankelijke procedures en vergunningen). Onze vrijwilligers en de leefbaarheid van onze dorpen vragen om een actieve en dienstbare gemeente!

Conclusie

Voorzitter,

De VVD wil dat inwoners merken dat hun gemeente verstandig met geld omgaat. Daarom verzetten wij ons tegen onnodige lastenverhogingen. Ondertussen stijgen ook de kosten van boodschappen, energie en verzekeringen voor iedereen. Daarom moeten wij als gemeente niet te lichtvaardig met onze uitgaven omgaan.

Onze inwoners hebben recht op een gemeente die zuinig is. Dat betekent: Een gemeente die niet automatisch kiest voor méér overheid, maar voor betere overheid. Een gemeente die haar kerntaken efficiënt en goed uitvoert, zonder te vervallen in bureaucratie of symbolisch beleid.

Als VVD staan we voor een een begroting die past bij de schaal en draagkracht van Heerde!

Dank u wel.

